GAZETA KRAKOWSKA

N^ro 52.

z KRAKOWA dnia 29 CZERWCA 1825 roku we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 21 Czerwca.

Nayiaśnieyszy Cesarz i Król Dekretem swym z dnia $\frac{1}{13}$ Czerwca r. b. w Warszawie wydanym, nayłaskawiey zaszczycić raczył orderem S. Stanisława Klassy I. Członków Senatu, iak następuie:

JWW. Prażmowskiego, Biskupa Płockiego, niemniey Senatorów Kasztelanów:
— Gliszczyńskiego.
— Hrabię Tarnowskiego.
— Wodzińskiego.
— Walewskiego.
— Hrabię Bnińskiego.
— Hrabię Poletyłę.
— Wichlińskiego.
— Hrabię Alexandrowicza.

Z Członków Rady Stanu zaszczyceni zostali tymże orderem:

Klassy I.

JW. Woźnicki, Radca Stanu Nadzwyczayny.
— Wyczechowski. ditto ditto
— Xawery Potocki, Radca Stanu Prokurator Jlny, tudzież
— Zieliński, Radca Stanu Dyrektor Jlny w K. R. W. R. i O. P.

Klassy II.

JW. Bórakowski, Referendarz Stanu Nadzwyczayny 1szy Radca Prokuratoryi Jeneralney.
— Grzymała, Referendarz Stanu.
— Wołowski, Referendarz Stanu Nadzwyczayny.

Z grona Izby Poselskiey zaszczyceni zostali tymże orderem:

Klassy II.

JW. Obniski, Poseł Powiatu Łosickiego
— Leon Dembowski, Poseł Powiatu Kazimierskiego.
— Słubicki, Poseł Powiatu Brzeskiego.
— Nowakowski, Poseł Powiatu Tarnogrodzkiego.
— Fałtzl, Deputowany z Cyrkułu Igo Miasta Kalisza, Członek Deputacyi Prawodawczey.
— Hangel, były Deputowany Miasta Warszawy, Członek Deput: Prawodawczey.

Klassy III.

JW. Sławowski, Poseł Powiatu Wartskiego.

Prócz wyżey wzmiankowanych osób, zaszczyceni nadto zostali tymże orderem:

Klassy II.

JP. Dmitriew, Radca Stanu Państwa Rossyyskiego.
— Xiądz Szweykowski, Rektor Uniwersytetu Warszawskiego.
— Juliusz Baron von den Brincken, Nadleśny Jeneralny.

Klassy III.

JP. Plichta, Sekretarz Redaktor Ogólnego Zgromadzenia Rady Stanu.
— Boznański, Vic-Referendarz Sekr: Referen: w Radzie Stanu.
— Macieiowski (Antoni) Sekretarz Refer: w Radzie Stanu.
— X. Zawadzki, Rektor Szkoły Woiewódzkiey w Łomży.
— Mochnacki, Assessor Prawny w K. R. W. i O. P.
— Niepokoyczycki, Referent Cenzury.
— Superson, Sędzia Kryminalny.
— Flatt, Dyrektor Instytutu Agronomicznego.
— Brodowski) Szefowie Biór w Kom:
— Kozłowski) R. S. W. i Policyi.
— Kożuchowski, Kommissarz Wydziału w Kom: Woiew: Mazow.
— Walewski, Kommissarz Delegowany do Obwodu Kieleckiego.
— Różycki, Kom: Deleg: do Obwodu Stopnickiego.
— Chyliński, Kom: Del: do Obwodu Sieradzkiego.
— Rzeszotarski, Kom: Del: do Obwodu Kujawskiego.
— Heymans, Kom: Dele: do Obwodu Rawskiego.
— Gaiewski, Sekr: Jlny Bióra Policyi.
— Jonczewski, Sekr: 1wszey klassy w Kom: R. S. W. i P.
— Hertz, Prezydent Miasta Kalisza.
— Samuel Antoni Fraenkel, Właściciel fabryki sukienney w Warszawie.

JP. Zakrzewski, Właściciel maiętności Poddębie.
— Kochanowski, Dyrektor Loteryi Kraiowey.
— Stoss, Referent w Wydziale Celnym.

Klassy IV.

JP. Gliński Marcin, Sekr: w Radzie Stanu.
— Ebert, Sekr: Adjunkt Kanc: przyb: Xięcia Namiestnika.
— Koitkowski, Adjunk Kancel: przyb: Xięcia Namiestnika.
— Dembowski, Sekr: Adjunkt w Biórze Rady Stanu.
— Forster, Sekr: w Radzie Stanu.
— Le Brun (Tomasz). Sekr: Biora przyb: Xięcia Namiestnika.
— Adamowski, Sekr: Deleg: Administracyi.
— Hube Karol, Sekr: w Prokuratoryi Jeneralney.
— Buczyński, Archiwista Senatu.
— Kitaiewski, Professor Chemii w Uniwersytecie K. W.
— Armiński, Professor Astronomii w Uniwersytecie K. Warsz:
— Zieliński, Profesor Liceum Warszawskiego.
— De Mori, Sekr: w K. R. W. R. W. R. i O. P.
— Struków Moyżesz, Inspektor Policyi Wydziału 7 M. S. W.
— Sikorski Alexander, Inspektor Policyi Wydz: 15 M. S. W.
— Kraiewski Klemens, Inspek: Policyi Wydziału 13.
— Hankiewicz Jozef, Naczelnik Straży Policyyney.

JP. Neugert, Prezydent Miasta Włocławka.
— Dobrowolski, Intendent Szpitala S. Łazarza.
— Skorzewski, Kommissarz fabryk przy K. R. S. W. i P.
— Zachert Jan Fryderyk) Fabrykanci
— Zachert Wilhelm) sukna.
— Schossen Henryk, Naczelnik przędzalni w Ozorkowie.
— Ratayski, Doktor w Opocznie.
— Ciechanowski Jan, Urzędnik Służ: Og. w K. R. P. i Skarbu.
— Łapiński, Dyrektor Kancellaryi w K. R. P. i Skarbu.
— Szubski, Expedytor w K. R. P. i S.
— Smoliński Józef, Referent w Dyrek: Dochodów Niestałych.
— Duński Józefat, Członek Administ: Dochodów Tabacznych.
— Swiniarski Marcin, Sekr. Prezyd: w K. R. P. i S.
— Kołakowski Benedykt, Szef Bióra w K. R. P. i S.
— Bojarski Woyciech, 1wszy Buchalter w Dyrek: Kontroli:
— Lisiecki Dominik, Sekreta: Referent.
— Kostiał Józef, 1wszy Rachmistrz.
— Gutkowski Adam, 1wszy Refer: Wydź: Dobr Rządowych.
— Mazarski Alexander, Kommis: Ekonomiczny.
— Englert Józef, Naczelnik Wydź: Leśnego.
— Zawald Franciszek, Rachmistrz.
— Michniewicz Mikołay, Assessor Kom: Obrachunkowey.
— Zarnowski Jan, Pod-Jnspek: Komory Skład: w Warszawie.
— Czekierski Michał, Pod-Jnspek: Komory Skład: w Warszawie.

Dekretem z dnia tegóż JW. Ignacy Hr. Sobolewski, Minister Sekretarz Stanu, mianowany został Ministrem Prezydującym w Kommissyi Rządowey Sprawiedliwości.

Dekretem z dnia tegóż JW. Stefan Hr. Grabowski, Jenerał Brygady Zastępca Ministra Sekretarza Stanu, mianowany został Ministrem Sekretarzem Stanu Krolestwa Polskiego.

Niemniey mianowanemi zostali:

JW. Augustyn Gliński, Referendarz Rady Stanu, Radcą Stanu Nadzwyczaynym, a

JP. Roman Hr. Załuski, Referendarzem Rady Stanu — zaś

JPP. Łęski, Vice-Referendarz Rady Stanu Urz: Sł: Og: w K. R. P. i S.
— Bronikowski, Kamerjunker Dworu, Kom: Del: w Obwod Koniński,
— Dunin, Kommissarz fabry: w Województ: Kaliskiem,
— Jelski, Urz: Służ: Og: przy K. R. P. i S.
— Koszewski, Członek K. R. W. R. i O. P.
— Chlędowski,

otrzymali stopień Referendarzy Nadzwyczaynych.

Nayiaśnieyszy Pan Dekretem z dnia tegóż, nayłaskawiey mianować raczył Deputacyią, z grona obu Izb wybraną, maiącą się trudnić ułożeniem drugiey i trzeciey Xięgi Kodexu Cywilnego, tudzież Kodexów Postępowania Karnego i Cywilnego, złożoną z członków następuiących:

Z Senatu

JW. Fr: Grabowskiego, Senatora Woiewody.
— Alexandra Bnińskiego, Senatora Kasztelana.

JW. Antoniego Bieńkowskiego, Senatora Kasztelana.

Z Izby Poselskiey.

JW. Jana Turskiego, Posła Płockiego.

— Ignacego Hr: Komorowskiego, Posła Kieleckiego.

— Franciszka Obniskiego, Posła Łosickiego.

— Ernesta Faltza, Deputowanego z Miasta Kalisza, oraz

— Kaietana Kozłowskiego, Deputowanego z Miasta Płocka.

RAPPORT RADY STANU

z działań Rządu od czasu ostatniego Seymu,

(Ciąg dalszy.)

Warszawa.

Ludność w Stolicy w przeciągu upłynionych lat czterech, następnie rosła:

w roku 1820 ludność ogólna prócz woyska 100,338.

— 1821	—	—	—	105,449.
— 1822	—	—	—	112,256.
— 1823	—	—	—	117,284.

Co do wewnętrznego uporządkowania i ozdoby, wybrukowano na nowo ulic 16, rynek 1, placów 3, między temi głównieyszy przy pałacu Rządowym Krasińskich; urządzono en chaussée plac zwany Alexandra, urządzono nadto wielkie pole mustry przy rogatkach Powązkowskich.

Uporządkowanie i ozdobienie ogrodu Saskiego, przez wysypanie ulic, splantowanie placów, dokończenie krat żelaznych, wystawienie pomp i zniesienie starych budowli, znacznie posunięto. Budowę składu celnego w Marywillu i officynę tamże dokończono i do stanu mieszkalnego przyprowadzono. Gmach Kommissyi Rządowey Spraw Wewnętrznych, pawilon dla Kommissyi Woiewódzkiey Mazowieckiey, dokończono i ozdobiono. Officyny i pawilony przy Królewskim Uniwersytecie, Obserwatorium w ogrodzie botanicznym, dom fabryki płócienek Saskich przez Rząd zbudowany, dom Towarzystwa Przyiaciół Nauk, kosztem prywatnym wzniesiony i temuż Towarzystwu ofiarowany, do rzędu ozdobnieyszych gmachów tey stolicy należą.

Uieżdzalnia przy Saskim ogrodzie, odwach i wieża przy Bernardynach na Krakowskiem Przedmieściu, iatki rzeźnicze przy Wolnicy, kamienica tamże, i sklepy dla przekupniów na placu przy ulicy Nowomieyskiey, w upłynionych latach powstały. W ogóle domow nowych, w przeciągu lat czterech stanęło 140. Z tych większey liczbie udzielono pomocy; a wiele iest między niemi, odznaczaiących się obszernością i ozdobą. Domy murowane, przy Rogatkach Golędzinowskich i Grochowskich, wystawiono.

Latarń rewerberowych z dawniey zaprowadzonemi, iest w ogóle zawieszonych 394.

Przystępy do Stolicy przy drogach bitych szczególniey Mokotowskiey, napełniły się ozdobnemi domami i ogrodami; trudno iest nie przyznać tey wielkiey różnicy, iaka między ich niedawnym stanem, a obecnym widocznie spostrzegać się daie.

Scena Narodowa.

Po dokładnem przekonaniu się: że mimo usiłowań przedsiębiorcy, dochody teatru nie odpowiadały nakładom, doda-

no 50,000 zł: Pol: które Wasza Cesarsko-Królewska Mość na wsparcie Sceny Narodowey przeznaczyć raczyłeś.

Ułożono i zatwierdzono Ustawy Teatralne, obeymuiące szczegółowe prawidła, co do porządnego utrzymywania Teatru, oraz sposobu użycia rocznego zasiłku pieniężnego z Kassy Publiczney pobieranego.

Szkołę dramatyczną wraz z Konserwatorium muzyki wokalney, o którem pod Wydziałem Oświecenia wzmiankę Rada Stanu umieściła, w dogodnieyszem pomieszkaniu umieszczono.

Kwaterunek.

Dla zapewnienia wygody woysku stoiącemu w Stolicy i zarazem umiarkowania tego obowiązku na podstawie słuszności, wyznaczona z Rady Obywatelskiey Delegacyia przeyrzała naocznie wszystkie domy i oznaczyła w każdym stosunkowe tegóż kwaterunku stopnie. Ułożona Taryffa i podana Władzy Woyskowey, służyć ma za prawidło postępowania, dla rowney dogodności woyska i mieszkańcow.

W miastach Woiewódzkich i innych dla niedostatku obszernieyszych domów, trudnieysze bywa wydołanie tey potrzebie. Ztąd te ostatnie, większy kwaterunek ponosić muszą, i zrównanie nie może następować, iak przez składki, od których sami mieszkańcy przez uczucie słuszności nie odbiegaią. Jakoż te, w miarę dobrey woli, pod dozorem Władz mieyscowych rozpisywane, Kommissyia Rządowa Spraw Wewnętrznych i Policyi potwierdza.

Towarzystwo Ogniowe.

W ciągu lat 1817, 1818, 1819, i 1820 wzniósł się niedostatek funduszu, na opłatę pogorzeli wieyskich, w summie zł: pols: 500,000, zaległy w Stowarzyszeniu; skoro dostrzeżonym został, zaradzono mu niezwłocznie: przez regularne rozpisywanie dodatkowych składek, ilością swoią zdolnych dostarczyć funduszu i na obecne pogorzele i upłacać przeszłe; lecz wydarzone znaczne w ubiegłych latach czterech pożary, zawiodły dotąd zupełnienie iego ostateczne; przecież regularny wpływ tychże składek, rozpisywanych w miarę sposobności stowarzyszonych, dozwala ciągle Towarzystwu, uiszczać się w swoich wypłatach.

W miarę przystępuiących do stowarzyszenia osób, summa assekuracyyna ciągle się powiększa.

W roku	1819	wynosiła	ona zł:	254,705,209.
—	1820	—	— —	255,283,350.
—	1821	—	— —	263,453,625.
—	1822	—	— —	274,540,675.
—	1823	—	— —	297,589,950.

W tey chwili wartość zabezpieczona w miastach i we wsiach domów równała się zł: Pol: 314,073,800.

Składki rozpisane w upłynionych czterech latach wynosiły:

z miast . .	zł: 2,582,787	gr.	15½.
z wsi . .	— 1,953,226	—	1.
Razem	zł: 4,536,013	gr.	16½

Pogorzele w upłynionych czterech latach wynosiły:

z miast . .	zł: 2,011,762	gr.	3½
z wsi . .	— 2,632,509	—	24.
Razem	zł: 4,644,291	gr.	27½.

Wykaz ten daie wnosić: iż Towarzystwo miast, w coraz pomyślnieyszym rozwiiać się może biegu: lecz że Towarzystwo wieyskie, ciągle uciążliwą

szemi musi bydź obarczane składkami, póki przez surowsze kary na podpalaczów nie zapobieży się tego rodzaiu występkom.

Zaległości dotąd ściągnione w gotowiźnie, na pokrycie długu dawnego Towarzystwa Ogniowego, wynosiły zł: 142.855 gr. 7. Tego część obróconą została na wymurowanie kościoła w Wizaynach; pozostaiąca summa, iest zbyt szczupła, aby mogła bydź w proporcyi długu między wierzycieli rozdzieloną.

Kunszta i Przemysł.

Dozwolenie wprowadzenia do Rossyi za małą opłatą wyrobków tuteyszego przemysłu, a zząd napływ z zagranicy, przychęconych zabezpieczonym odbytem Fabrykantów; oraz z iedney strony ciągła w udzieleniu im wszelakich łatwości i pomocy troskliwość Rządu, z drugiey przykładne usiłowania światłych i gorliwych obywateli, podniosły znacznie w upłynionym od ostatniego Seymu czasie fabryki i rękodzielnie kraiowe. Stan ich obecny iest następuiący:

Fabryki w Warszawie i okolicy.

Fabryka sukien cienkich, pod firmą Pohland, przez Rząd założona, sprzedaną została za summę, koszta wyłożone zupełnie pokrywaiącą, JP. Fränkel; a przez nabywcę zwiększona, wyrabia rocznie do 5000 postawów sukna i kazimierów w gatunkach odpowiadaiących celnieyszym zagranicznym.

Fabryka Rządowa kobierców, pomnożona do 18 warsztatów, przynosi rocznie 24,000 zł: Pol: zysku, który na iey pomnożenie obracanym zostaie.

Dla ułatwienia przędzenia wełny czesaney, zakupiona na wzór machina do przędzenia od PP. Cockerell, a późniey przez rząd odstąpiona bez straty, iest w ciągłym ruchu w Marymoncie i pięknieyszey przędzy dostarcza dla rożnych fabrykantów.

Zakłady płodów chemicznych P. Hirszman i Kiiewskiego i odlewow żelaza P. Evans, dostarczaią: tak materyałów, iak i narzędzi machin do rozmaitych kunsztów, rękodzieł i rzemiosł na cały kray.

Utrzymuią się pomyślnie, powstałe za pomocą Rządu fabryki safianów, czerkasów, merynosów, pończoch, drukarnie perkalów, fabryki kwiatów sztucznych, lamp, bronzów, platerowania, grempli, galanteryyne, introligatorskie, wyrobów iedwabnych, chustek, szalów wełnianych i bourre de soie, papieru z słomy, rękawicznice i t. p.

Fabryki wyrobków cienkich wełnianych po Woiewództwach.

Znakomitsze zakłady wyrobków wełnianych w cienkich gatunkach, powstałe za pomocą Rządu po Woiewództwach są: Pana Harrer w Sieradzu, P. Fiedler w Opatowku, Braci Repphalm w Kaliszu, P. A. de Lange w Przedborzu, P. Neuville w Wieluniu i t. p.

W Kucharach zaś rękodzielnia sukien cienkich Pana Poznera, tych dobr właściciela, w Ozorkowie przędzalnia wełny Pana Schlosser, w Tomaszowie przędzalnia i apretura sukien cienkich P. Offerman; własnym nakładem przedsiębierców są założone. Osady rękodzielnicze po Woiewództwach.

W Woiewództwie Mazowieckiem miasta Rządowe: Zgierz, Gostynin, Łódź Dąbie, Łęczyca i Przedecz; — w Kaliskiem: Sieradz, Koło, Konin, Turek, Kalisz, Fabianice, Częstochowa, obrano

iż urządzono na osady rękodzielnicze. Przybywaiący cudzoziemcy, dostaią place, ogrody, tymczasowe pomieszczenie i pomoc do budowania się, pod warunkami korzystnemi.

Nie mnieysze były usiłowania właścicieli miast prywatnych: Ozorkowa, Alexandrowa, Konstantynowa, Poddębia, Tomaszowa, Izbicy, w Woiewództwie Mazowieckiem; Opatowka i Zduńskiey Woli, w Kaliskiem, do zaprowadzenia i rozwinięcia osad rękodzielniczych. — Folusze, farbiernie, apretury i przędzalnie dla rękodzielników w tych osadach są opatrzone i codziennie się pomnażaią.

Wyrobki bawełniane.

Wyrobki bawełniane tak się stały pospolitemi, iż żaden kray bez nich obywać się dziś nie może. Materyiały tego rodzaiu dostarczane są Królestwu przez Rossyią, Triest, Gdańsk i inne porty.

Do Woiewództwa Kaliskiego przybyła znaczna liczba tkaczów, i ta codziennie się pomnaza.

W Mazowieckim podobnie, w kilku mieyscach, są założone osady tkackie; w Warszawie powstała, za pomocą daną Panu May, rękodzielnia płocienek Saskich.

Zakładaią się blichy i magle: w Turku, Łodzi, Pabianicach, Częstochowie, Zduńskiey Woli i t. d. Są liczni ochotnicy, do zaprowadzenia drukowania płócien i perkalow.

Nayważnieyszą rzeczą dla tych rękodzielni, iest zakład w kraiu przędzalni bawełny. — Z tych iedna zaprowadzona kosztem prywatnym w Lipkowie, iuż iest w biegu; drugą w Łodzi, przedsiębierze Pan Weadisen z pomocą Rządu, w połączeniu z fabryką pończoch tkania perkalów. — Do zakładu innych podobnych przędzalni i tkania są podawane oświadczenia.

Wyrobki lniane.

Przez podniesienie cła i skupowanie w upłynionych latach płócien dla woyska; wyrabianie płótna w okolicach Tarnogrodu i Hrubieszowa, w Kamienicy Polskiey, Hucie, Zelowie, Władysławowie i innych mieyscach, znacznie się pomnożyło. Zaprowadzaią się blichy i magle, zaczęto w tych stronach powszechnie uprawiać lny, pomnażać warsztaty i zatrudniać się przędzeniem na płótno cieńsze i bieliznę stołową ciągnioną. Udzielona iest pomoc: w Zduńskiey Woli, Pabianicach, gdzie osada prządek cienkich iest założoną, tudzież w Częstochowie i Opolu.

Czyniono doświadczenia, obiecuiące poniekąd pomyślny wypadek, przędzenia lnu na machinach przez P. Bernhard, dawniey z pomocą Rządu w Marymoncie, i przez P. Rudzkiego własnym nakładem w Grzegorzewicach; w obu mieyscach machiny przędzalne są w ruchu użytecznym.

Wyprawy skór i safianów.

Przy zakazie wprowadzania skór z zagranicy i udzieloney pomocy niektórym przedsiębiorcom, powstały zakłady ktore z postępem czasu, potrzebie kraiowey odpowiedzieć mogą.

Papiernie.

Założono w Jadowie, przez rzemieślników z zagranicy sprowadzonych, wyrabia dobry welin, pod opieką mieyscowego właściciela.

Huty szkła.

Prócz szkła pospolitego, którego

iest podostatkiem; powstała w Barczący fabryka, do doskonałości wyrobków Czeskich zbliżaiąca się; druga mnieysza poczynaiąca się Pana Simon w Kobielach małych.

Fabryki faiansów.

Do istnieiącey oddawna fabryki Tomaszowskiey, przybyły: wysoko udoskonalona przedsięwzięta nakładem prywatnym w Cmielowie i zaprowadzono z pomocą Rządu przez Pana Sunderland w Iłzy.

Wyrobki kruszcowe.

Prócz górnictwa Rządowego, kuźnice do prywatnych należące, dostarczaią wyrobow tego rodzaiu z żelaza, do stu kilkudziesiąt centnarów. Oprocz fabryk drutarni i walcowni założonych w górnictwie, powstał za pomocą Rządu podobny zakład w Jabłonny.

Nakoniec wystawienie na widok publiczny celnieyszych płodów tych rękodzielni, odbyło się w stolicy dwa razy; w celu zachęcania przemysłu i okazania powszechności stopnia, do iakiego wznosić się zaczyna.

(Dalszy ciąg wnastępuiącym Nrze.)

Z Paryża d. 13 Czerwca.

Wczoray izba Parów przyięła budżet a dziś tegoroczne posiedzenia obu izb, zakończone zostały.

D. 10 Jenerał Baron Fagel, nadzwyczayny Poseł Niderlandski, i Baron Werther, nadzwyczayny i pełnomocny Poseł N. Króla Pruskiego, mieli kazdy z osobna posłuchanie u Króla i donieśli w imieniu swoich Dworów o zaślubieniu Królewney Pruski Ludwiki z Królewicem Fryderykiem Niderlandskim.

Rozpoczęły się znowu między wysłańcami z Haity i kommissarzami Królewskiemi układy; jednak pierwsi niemowili ieszcze z Prezesem rady Ministrów.

Ucztę, którą Minister spraw zagranicznych wczoray dał, była nadzwyczay wspaniała. Zaszczycili ią obecnością swoią Xiężne Berry i Orleanu, tudzież Królestwo Wirtembergscy. Xżę Northumberland da przed odiazdem obiad na 50 osób, który odbędzie się na srbrnem wyzłacanym serwisie.

Rachuią, iż przez dawane w tuteyszey stolicy uczty z powodu koronacyi weszło w obieg 15 mill. Fr. pieniędzy.

Order podwiązkowy Angielski, oprócz Króla Angielskiego, noszą następuiące koronowane Głowy: Cesarz Rossyi, Cesarz Austryi, Krol Pruski, Król Hiszpański, Król Portugalski, Krol Niderlandski, Krol Dunski, a teraz i Król Francuzki.

Gdy kawalerowie tego orderu maią prawo rozdawać order kąpielny, przeto N. Krol Angielski prosił naszego Monarchy, aby ozdoby tego orderu zawdział na Posła Angielskiego przy naszem Dworze, Lorda Granville, który obrządek odbył się d. 10 b. m.

Towarzystwo umieiętności w Strazburgu wyznaczyło nagrodę na rok teraznieyszy na podanie naylepszego sposobu do zbliżenia Alzackich żydów do cywilizacyi Europeyskiey. Pismo P. Artura Beugnot, ktory przed dwiema laty wydał historyią żydowską wieku średniego, otrzymało nagrodę, a pismo P. Prospera Widdersheim w Metz pochwalone zostało.

Hiszpańscy Jenerałowie Laserna i Valdez bawią ciągle w Bordeaux i nie zdaią się myślec o odiezdzie do Hiszpanii, poki wprzód nie przekonaią się, czyli za zdarzenia w Peru nie będą do odpowiedzi pociągnionemi. Ładunek okrętu na którym z towarzyszami swoiemi z Peru przybyli szacuią do 10 mill. Fr. Bogactwa tych officerów (w liczbie 40) składaią się szczególniey z sztabów złota i srebra.

DODATEK
DO Nro 52.
GAZETY KRAKOWSKIEY

Z KRAKOWA DNIA 29 CZERWCA 1825 ROKU WE SRODĘ.

Z Madrytu d. 3 Czerwca.

W dniu ŚS. Ferdynanda wydał Król wyrok następuiący: „ Gdy J. K. M. dowiedział się, że w Hiszpanii biega ulotne pismo pod tytułem: „ Hiszpanie, zgoda i baczność!" które powstaie przeciw istnieiącem ustawom, kroki rządu spotwarza i zmierza iedynie do przedłużenia niezgody, nienawiści i zemsty; przeto niedowierzaiąc samem doniesieniom, wyznaczoną została kommissyia, która uznała, iż zasady tego pisma są w naywyższem stopniu rewolucyyne, przewrotne, obmierzłe i zmierzaiące iedynie do wzniecenia nieufności pomiędzy urzędnikami rządu. Gdy rzecz daley dochodzona była, a autor, wydawca i rozszerzac tego bezwstydnego pisma pod sąd oddanemi zostali, odkryto ieszcze, iż w wielu prowincyiach osoby nazywaiące się wybornemi Roialistami iedne nadużywaiące praw, drugie zapominaiące w służbie publiczney swych obowiązków — i nawet duchowni potaiemnie i w zbrodniczym sposobie podobne paszkwile rozszerzali. Podobna zbrodnia zasługuie na tem większą karę, że winni powinni byli bydź wzorem wierności i przykładem ślepego posłuszeństwa, podległości i uszanowania dla Króla. Lecz J. K. M. nie utrudzony nigdy w udzielaniu dobrodzieystwa i łaski nawet nayprzewrotnieyszym swoim poddanym, okazał w dniu imienin swoich bezprzykładną wspaniałość i po wysłuchaniu rady Ministrów darował należącym do tey sprawy zasłużoną karę, bez uwolnienia ich iednak od zapłacenia kosztów sądowych.„

Niepodpada iuż żadney wątpliwości, że Królowa nasza znayduie się brzemienną, i w całem Królestwie nakazane są z tego powodu modły.

Officerowie gwardyi Królewskiey składaią się, po oddaleniu dawnieyszych, z samych młodzieńców. Gdy Król zapytał się niedawno Jenerała Castannos: iak iego gwardyią znayduie, odpowiedział stary ten woiownik: „ Nayiaśnieyszy Panie, zachodzi tylko obawa, aby na ospę niewymarła!„

Przy zaczenaiącey się prenumeracie od 1go Lipca r. b. na Gazetę Krakowską, uprasza iey Redakcyia o wczesne zgłaszanie się Łaskawych Czytelników.

Na propozycyią teraźnieyszego Wielkiego Intendenta policyi zezwolił Król na utworzenie 6ciotysięcznego korpusu żandarmów.

Minister Zea Bermudes stara się ciągle osadzenia urzędów ludźmi umiarkowanemi i oddalenia przesadych; lecz lękaią ię, aby wraz z P. Recacho nie upadł.

Osiem pułków liniiowych do 8000 ludzi wynoszących posłanych bydź ma do Hawanny.

Z Stambułu d. 25 Maia.

(Z Dostrzegacza Austryiackiego.)

Oprócz dwoyga naystarszych dzieci Sułtana, które d. 20 Kwietnia i 7 Maia na ospę pomarły, zabrała też pustosząca choroba z tego świata d. 20 Maia i Xiężniczkę Minire. Z powodu smutnego tego dla Sułtana wypadku zabronione tą razą zostały zwykłe podczas świąt Bairam odbywaiące się zabawy.

Upoważniony tu iako Kr. Pruski Minister-Rezydent Baron Maltz wyniesiony został przez swoiego Monarchę w nagrodę swych zasług na stopień nadzwyczaynego Posła i pełnomocnego Ministra. Sprawuiący Hiszpańskie interessa P Castillo przybył tu d. 21 b. m. z Odessy, gdzie sprawował urząd Konsula jeneralnego.

Nadeszłe tu przed kilku dniami doniesienia o woiennych działaniach w zachodniey Grecyi, pod dowództwem Seraskiera Reschid Mehmed Baszy, są dla Porty pomyślne. Doniesienie pod d. 2 Maia zawiera wiadomość o wzięciu z porady Lorda Biron i Pułkownika Stanhope obwarowanego nad morzem na przeciwko Anatoliko leżącego punktu, który Turcy nazywaią Liger. Gdy Reschid Basza stanął obozem pod Missolongi, dla uderzeni na tę twierdzę, więcey z położenia swoiego między bagnami i morzem, niżeli przez swoie warownie obronną, rozłożyli się iego podwładni i k następuie: Suleiman Poda trzyma okolice Crivilari, Gelbinitz i Gol-Hisar w 9000 Albańczyków osadzone; Mistirli Ali Bey i Abbas Basza stoią z 4000 ludzi między Patraszyk i Liunduruz; Kutschuk Banos i Bujuk zaymuią z 6000 ludzi Inehadschi i Hunkiariaila i posunąć swe straże mieli do Galaxidi, Sosona i wielkiego klasztoru w Carapia. Wszelako zdaie się, iż dotąd w okolicach tych nie zaszła żadna ważna potyczka, i nawet przedsięwzięcie przeciw Missolongi ogranicza się na zamknięciu tey twierdzy od lądu, gdy tymczasem dowóz od morza iest ieszcze otwarty.

Mniey dokładnemi są doniesienia o działaniach w wschodniey Grecyi. Podług doniesień Tureckich Kiaia Baszy Negrepontu osadzić miał Tatzo, Liwayią, Bodonitz, Derbent, Mola i Teby, i siła iego wynosi do 8000 ludzi. Greckie zaś Gazety i listy prywatne zapewniaią, iż w tych okolicach, wyiąwszy potyczkę między Greckim korpusem pod dowództwem Gury i stronnikami Odysseusza, która zakończyła się ich ucieczką i poymaniem tego Wodza do 20 Kwietnia, nie zaszło nic ważnego w tych okolicach.

Pod Nawarin daleko ważnieysze zaszły zdarzenia i maiące z niemi związek poruszenia i potyczki obustronnych flott. Oblężenie Nawarinu od początku Kwietnia popierał żywo Ibrahim Basza, i mimo kilkokrotnych usiłowań korpusów Greckich odparcia Egipcyian od tey

twierdzy utrzymywał ciągle ogień przeciw iey wałom. Z pomiędzy natarciów Greków na oboz Egipski było naypotężnieysze d. 13 Kwietnia, i przez napadnięcie jazdy Egipskiey z tyłu na Greków i złamanie szyków do 5000 ich piechoty, wypadło na stronę Ibrahima. Grecy utracili w tey potyczce do 200 ludzi w zabitych i 150 w poymanych, pomiędzy któremi znaydowali się Jeneralowie Nikolo i Panajoti Zafiropulo, ale i Egipcyianie utracili w tym dniu kilkunastu znakomitych officerów, a mianowicie Kaimakana i Kiaia-Beia, i ostatni umarł na rany d. 11 Maia w Modon.— D. 11 Maia przez nagły napad opanował Ibrahim z niewielką stratą będące na zatoce Nawarin stanowisko nazwane stary Nawarin, które składało się z obwarowanych naprędce zwalisk dawnego miasta. Dowodca Grecki Hadschi Christo dostał się wraz z 180 ludźmi w tem mieyscu w niewolą. Woyska Ibrahima zaięły także na wnyściu do portu, na przeciwko dawnego Pylos leżącą wyspę Sphagia. Przy takich postępach oblegaiących i podwoionym ogniu, za naydeyściem z Egiptu cięzkich dział, żądała osada Nawarinu d. 12 Maia zrana kapitulować; ale proponowane przez nią warunki wolnego odciągnienia z zatrzymaniem chorągwi i broni, przewiezienia iey na Angielskich przewozowych okrętach do Napoli di Romania i zapłacenie zaległego żołdu, odrzucił Ibrahim iako zbyteczne, i dozwalał iey tylko wolnego odciągnienia i odprowadzenia do pierwszych nieprzyiacielskich straży. Rozpoczął się więc o godzinie 10 zrana na nowo ogień z wszystkich batteryy i stoiących w porcie okrętów. Grecy nie odpowiadali na ten ogień ani z dział, ani ręcney broni, ale schronili się do kabatow. Wszystko więc zapowiadało bliskie poddanie się twierdzy, albo wzięcie iey szturmem. Długi opor tey twierdzy przypisać należy okoliczności, że Admirałowi Miaulis, nayśmielszemu i nayzręcznieyszemu z morskich officerow Greckich, udało się dawniey kilkokrotnie, a mianowicie d. 12 Kwietnia przerznąć się przez flottę Egipską dowieść tam ludzi, amunicyia i żywność i że kierowali iey obroną Europeyscy officerowie, pomiędzy któremi znaydoie się znany z rewolucyi Piemontskiey w r. 1821 Jenerał Santa Rosa.

Kapitan Basza popłynął z stoiącym w Dardanellach oddziałem flotty na Archipelag, gdzie zapewne spotka się wkrótce z krążącym w wodach Mitilene drugim oddziałem eskadry Greckiey pod Admirałem Sachturi.

Dnia 27 i 28 Czerwca 1825 r.

Cena Zbóż roznego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— *Pszenicy*	11	—	10	15	10	—	9	—
— *Zyta*	6	15	6	12	6	6	5	—
— *Jęczmienia*	5	—	4	15	4	—	—	—
— *Owsa*	4	18	4	12	4	6	—	4
— *Jagieł*	17	15	16	15	15	—	14	—
— *Grochu*	5	15	5	10	5	—	—	—
— *Rzepaku*	—	—	—	—	—	—	—	—

W Gdańsku dnia 20 Czerwca.

Łaszt 60 Korcy wynoszący.

Pszenicy	od	Złp.	480	do	600.
Żyta	—	—	180	—	210.
Jęczmienia	—	—	168	—	180.
Owsa	—	—	138	—	156.
Grochu	—	—	221	—	240.

DONIESIENIA.

W Imieniu Rządu Wolnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu.

TRYBUNAŁ

Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Nautralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu,

wydał Wyrok następuiący:

Działo się w Krakowie w Domu Władz Sądowych, na Posiedzeniu Try-

bunału Pierwszey Instancyi Wolnego, Niepodległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu. Dnia Siodmego Czerwca we Wtorek. Tysiąc Ośmset Dwudziestego Piątego Roku.

Obecni.
Mąkólski Prezes.
Głuchowski, Assessor Zastępca Sędziego.
Habowski Assessor.
Kuliczkowski Pisarz.

W. Habowski iako Kommissarz Massy upadłey Franciszka Buchelta, przedstawił potrzebę przedłużenia do sprawdzenia Wierzytelnosci, upływaiącego terminu, który przez Syndyków Listami oznaczony był, a to z powodu znaydowania się Wierzycieli za granicą, do których wiadomości otwarcie upadłości, w tak krótkim czasu przeciągu doyść niemogło.

T R Y B U N A Ł

przychylaiąc się do takowego przedstawienia, w myśl Art: 95 Kod: Handl: Księgi III. Termin do weryfikacyi Wierzytelności do dnia pietnastego Lipca Roku bieżącego przedłuża, i Wyrok ten w myśl dalszego Art: 76, tudzież Art: 683 Kod: Post: Sąd: w Gazecie Krakowskiey trzykrotnie umieścić poleca:

(podpisano) *Mąkólski. Kuliczkowski*, Pisarz.

Zlecamy i rozkazuiemy wszystkim Komornikom od którychby się tego domagano, aby Wyrok ninieyszy wyexekwowali Prokuratorom, aby tego dopilnowali. Kommendantom i Urzędnikom siły Zbroyney, aby w razie potrzeby, gdy o to prawnie wezwanemi będą, pomocy dodali. (podp:) *Mąkólski. Kuliczkowski* Pisarz.

Zgodność ninieyszego Głownego Wyciągu z Wyrokiem Oryginalnym świadczę:
Kuliczkowski, Pisarz Tryb:

Komornik Sadowy uwiadomia Publiczność, iż dnia 5 Lipca r. b. o godzinie 2 popołudniu w Biórze Woyta Gminy Chrzanów, odbędzie się przez publiczną Licytacyą wydzierzawienie dochodów Domu w Chrzanowie pod L. 178 sytuowanego składaiącego się z czterech stancyi, komorek i Sadku na lat trzy po sobie idących, tudzież dnia 8 m. i r. tychże o godzinie 2 popołudniu, w domu pod L. 175 i 176 na Smoleńsku przy Krakowie w Gminie Piasek sytuowanym, odbędzie się przez publiczną Licytacyą wydzierżawienie Dochodów Domu powyższego składaiących się z czterech Stancyi z komnatami i Ogródkiem. Chęć zatym licytowania maiący zaopatrzeni w Vadia po Złp. 20 na powyższe mieysca i czas zechcą się stawić.

W Krakowie dnia 28 Czerwca 1825 roku.

J. Słodkowski Kom. Są.

W pomieszkaniu Wgo Adama Leśniowskiego przy Kanonney Ulicy pod Nrem 174 w Krakowie, są złożone do sprzedania trzy garce, iako to:

1) Garniec dozy miedziany dobry, prawie iak nowy, z dwiema otworami, w środku patyna, krzyż z łańcuchem, blat z chaczykami do zawierania garca, szruba mosiężna i Korbeczka żelazna, z dwiema szrubami i kurkami mosiężnemi i pokrywą Konik zwaną.

2) Garniec mnieyszy miedziany, takiey samey miedzi iak powyższy, z pokrywą nad stawką i Wężem dużym, oraz szrubą.

3) Garniec Wygrzywacz, miedzi takiey iak wyżey z wężem dużym, i wszystkiemi do niego należącemi rekwizytami.

4) Reszta Rekwizytów, iako to: parnica z trąbą miedzianą, rurnice, kufy, zaciernice, konwie, i t. d. niemniey żelaziwa, rusty, blachy do luftow i pieców, na gruncie w Wsi Dziajazdowie, w Okręgu Wol: Miasta Krakowa sytuowaney, każdego czasu do widzenia i sprzedania znaydują się.

Ktoby sobie życzył kupić Włok na Ryby ze Szpagatu dostanie go w Ulicy S. Jana Nro 485.